

■ COLUMNA

Il spazi privat daventa stgars

DAD ANDREA LUZIUS RASSEL,
KREUZLINGEN

Lavurais Vus er en in biro? Gea? Quai è en sasez gia ina nauscha cundiziun per Vus perquai che seser è fitg donnegius. Sche Vus lavurais en in biro e fashais in pau sport la saira sontga na vivis Vus presumablmain betg pli ditg che per exempel in mecanicher che na fa in-summa nagin sport. Anc pli nauschas vegnan las novas per Vus sche Vus lavurais en in biro grond per pliras persunas.

Pli baud quest onn ha la «Barbarian Group», ina firma da reclama a Manhattan, New York, preschentà ses «superpult»: in pult enorm, lung e cuntinuant, uschia che tut ils 125 impiegads chattan plaz vi da quest pult. Il pult ondulescha, senza interrupziun, tras in biro enorm e cumpiglia ina surfatscha totala da 400 meters quadrat. L'idea è che tant la gliעד sco las ideas cuntinueschan da cular e circular tras il biro. La surfatscha s'auza en artgs e crescha uschia spazis per

far sedutas; mintgant sa chatta ella sin autezza da seser ed alura puspè en ina autezza per lavurar en pes.

Sco bleras talas innovaziuns è era quella dal «superpult» enormamain «avant-garde» e totalmain cuntraria als resultats da retschertgas psicologicas. I dat clers mussaments scientifics che biros averts e gronds per pliras persunas vegnan associads cun ina manglusa cuntentientscha da lavur; relaziuns interpersonalas pli nauschas; ina concentraziun pli bassa e damain creativitat; dapli cas da malsaus perquai ch'i dat dapli infezziuns etc.

Ma tuttina para l'idea da gronds biros per pliras persunas d'esser irresistibla per las firmas d'ozendi – forse mo per motivs finansials? Blers visunaris da biros èn per franc stads verdaivels cura ch'els han postulà da vulair meglierar las cundiziuns da lavur dals impiegats. Uschia per exempel ils designers Wolfgang ed Eberhard Schnelle, che han creà la «Büroland-

schaft» u la cuntrada da biro ils onns sessanta. Els han dismiss cun las retschas da pults sco regiments en ils biros ed han lantschà l'idea d'in urden plitost a crusch e traviars, che sa cunfa meglier cun la natira ed ils desideris umans.

Ma quest nov urden n'ha betg purtà dapli egualitad en ils biros moderns. Ils subalterns ston anc adina lavurar en spazis stretgs – mo halt en in mund che na vegn betg dominà da l'angul dretg e da la linia anguliva. Ils schefs survegnan per regla dapli spazis e savens er in'atgna stanza. Tgi sa pertge? Na duessan els e lur ideas betg era far part dal circuit en il biro grond?

Nossa veta vegn pli e pli transparenta e publica. Adina pli stgars vegn il spazis che nus avain per nus sezs, quasi nagut è u resta privat. Forse che nus na vulessan in-summa nagin «superpult», mabain ina buna protecziun legala per ils impiegats. Ina buna relaziun cun ils collavuraturs. E paraids!

